

Witold Bender

Otałużka, pow. Grójec

Informator Archeologiczny : badania 1, 179-180

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nień obronnych /istnienie trzeciej, najstarszej fazy jest niepewne/. Faza starsza jest stosunkowo dobrze czytelna w zachowanych warstwach. Na kulminacji wału zewnętrznego stwierdzono głęboki rów, stanowiący wkop potężnego zasięgu palisadowego. Na wale wewnętrznym i na stoku grodziska zalegała warstwa pożarowa drewnianych umocnień o niezbyt czytelnej konstrukcji; były to zapewne płoty łączące układ palowy z plecionką lub faszyną i wzmocnione niewielkimi nasypami kamiennymi. Ślady najpóźniejszej fazy umocnień występują bezpośrednio pod próchnicą leśną i są mocno zniszczone. Również te umocnienia uległy pożarowi. Były one zbliżone do wyżej opisanych płotów plecionkowych i na najlepiej zachowanym odcinku na obrzeżeniu majdanu stwierdzono ślady podwójnego płotu o rzadkim rozstawieniu szupów.

Niewielka ilość ułamków ceramiki odkrytej w warstwach umocnień daje słabe podstawy ich datowania. Wcześniejsza faza pochodzi z późnego podokresu rzymskiego, późniejszą zaś należy odnieść do okresu między V a VII w. Poza opisanym przekopem przez wały grodziska dokonano 4 sondaży 5,5 m na terenie osady, w rejonach dotąd niedostatecznie rozeznaczonych.

O T A L Ą Ź K A, pow. Grójec

Zakład Epoki Metali

IHKM PAN

Badania prowadził mgr Witold Bender, finansował IHKM PAN

Stanowisko 1.

Kontynuując badania systematyczne z lat poprzednich, przekopano 2 ary osiedla otwartego "bagiennego" /domniemane miejsce kultowe/ z późnego okresu rzymskiego /ewentualność starszej fazy - późnolateńskiej czytelna wyłącznie w materiale ceramicznym/

Poziom kulturowy występuje na głębokości 2 - 3 m. Liczność warstwy kulturowej średnio 0,40 m charakteryzuje się obecnością rozległych bruków, pionowych i poziomych elementów konstrukcji drewnianych dobrze zachowanych, palenisk /odsłonięto 2/. Słupy i kołki starannie ociosane wystąpiły luzem, spełniały bądź samodzielną funkcję bądź należały do większej budowli nie odsłoniętej w pełni. Ujawniono też źródło wody podskórnej, obudowane kołkami.

Ceramika w większej części późnorzymska lepiąca ręcznie, ułamki naczyń toczonych, fragmenty zasobnic obtaczanych. Nadto skorupy o cechach późnolateńskich lepiące i toczone grafitowane. Kości zwierzęce /krowa 54 proc., świnia 17 proc., owca 17 proc., koź 1,5 proc., pies 0,75 proc., kot 0,75 proc., sarna 5,9 proc., dzik 1,5 proc., żółw 0,75 proc./ Przedmiot kościenny t. zw. żyłwa osełka kamienna, kilka przedmiotów drewnianych, w tym zapewne część koła/?, narzędzia łopatkowate, klepki.

Obiekt przedstawia się jak dotąd /mały stopień zbadania/ zagadkowo. Nie jest wykluczone, że napotkano na miejsce kultowe /bruki, źródło, luźne słupy pionowe/. Wniosek wymaga weryfikacji w toku dalszych poszukiwań, przewidzianych na kilka następnych sezonów.

Równolegle prowadzone są wiercenia torfowe i gromadzenie materiałów do rekonstrukcji krajobrazu naturalnego przy współpracy z palynologami /dr dr M. M. Dąbrowscy/.

O T L O C Z Y N, pow. Aleksandrów Kuj.   patrz okres lateński

P A J E W O - Szwelice   patrz okres lateński
pow. Ciechanów